

Slovo úvodem

Vážení spoluobčané, přinášíme Vám první číslo Rozsečského zpravodaje v novém kalendářním roce 2016. Již od počátku roku mapujeme kulturní a sportovní činnost, která byla velmi bohatá. V rubrice Kapitoly z regionální historie pokračujeme v líčení událostí z roku 1934, které se dotýkají oblasti zemědělství. V oddíle Lidové zvyky a obyčeje se věnujeme různým pověrám, které v historii provázely narození potomka a mnohdy se udržely až dodnes.

Zima byla letos poměrně mírná, ale je dobře, že už je za námi. Za redakční radu Vám přeje příjemnou, klidnou a pohodovou jarní část roku 2016.

Věra a Josef Prosovi.

**Obecní úřad Rozseč nad Kunštátem informuje
Zasedání obecního zastupitelstva****Termín: 16. prosince**

Zastupitelstvo obce schválilo Obecně platnou vyhlášku č. 2 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Výše poplatku se nemění. Schválilo též pravidla rozpočtového provizoria na rok 2016, kterými se bude obec řídit do doby schválení rozpočtu obce na rok 2016. Schválilo smlouvu o dílo na zpracování projektové dokumentace na akci Revitalizace středu obce. Projednalo nabídku vypracování dokumentace na opravu vodovodního výtlaku (část elektro). Schválilo také zakoupení nového mycího stolu do kuchyně kulturního domu a rovněž zadání zpracování projektové dokumentace na rekonstrukci sociálního zařízení v kulturním domě. Zastupitelstvo vybralo firmu CETKOVSKY s.r.o. na zpracování žádosti o dotaci na opravu místních komunikací.

Termín: 21. prosince

Zastupitelstvo schválilo rozpočtové opatření č. 10 ve výši 246 400,- Kč na straně příjmů a výdajů. Projednalo smlouvu s Českou poštou s tím, že bude rozhodnuto na příštím zasedání a projednalo spolufinancování pečovatelských služeb s Oblastní charitou Blansko. Zastupitelstvo schválilo záměr prodeje pozemku p.č. 57/2 v k.ú. Rozseč nad Kunštátem a podání žádosti o dotaci na opravu komunikací včetně zpracování rozpočtu. Projednalo nabídku na zabezpečení mateřské a základní školy. Dále projednalo nabídku na kamerový systém. Zastupitelstvo schválilo projektovou dokumentaci na opravu vodovodního výtlaku – část elektro ve výši 83 160,- Kč bez DPH. Zastupitelstvo schválilo prodloužení smlouvy o poskytnutí příspěvku na dopravu žáků z obce Rozseč nad Kunštátem do ZŠ Kunštát od 1. 9. 2015 do 30. 6. 2016. Příspěvek byl odsouhlasen v částce 1 500,- Kč měsíčně. Starosta informoval zastupitele obce o skácení tří stromů na obecním pozemku u zahrady mateřské školy. Tyto stromy vzhledem ke svému stáří a křehkosti větví ohrožovaly sousední budovu a zároveň občany, kteří kolem procházejí.

Termín: 28. ledna

Zastupitelstvo schválilo změnu způsobu obsluhy pošty Rozseč nad Kunštátem a smlouvu o zajištění služeb pro Českou poštu. Jedná se o projekt Pošta Partner. Schválilo spolufinancování pečovatelských služeb pro Oblastní charitu Blansko na rok 2016 ve výši 24 038,- Kč a také prodej pozemku p.č. 52/2 v k.ú. Rozseč nad Kunštátem. Schválilo kupní smlouvy č. 1/2016 a č. 2/2016 o koupi podílů na pozemcích p.č. 566/1, 565/1, 565/2, 566/3 za celkovou kupní cenu 2 500,- Kč a pronájem části pozemku p.č. 388/1 v k.ú. Rozseč nad Kunštátem. Zastupitelstvo projednalo cenovou nabídku o hospodaření energií s tím, že tato nabídka bude opět projednána na příštím zastupitelstvu. Zastupitelstvo schválilo odkoupení pozemku p.č. 698/18 v k.ú. Rozseč nad Kunštátem (souhlas s úplatným převodem).

Kulturní a sportovní činnost v Rozseči nad Kunštátem

Tříkrálová sbírka

V sobotu 9. ledna se konala tříkrálová sbírka na podporu charitativního díla v našem regionu. Celkem bylo vybráno 17 488,- Kč. Oblastní charita Blansko a obec Rozseč nad Kunštátem děkují všem občanům za velmi štědrý příspěvek.

Stolní tenis

V sobotu 9. ledna se od 10.00 hodin v kulturním domě uskutečnil I. ročník Obecního turnaje ve stolním tenise, kdy si mohli zasportovat účastníci bez rozdílu věku. Bylo zajištěno též občerstvení. Vítězem se stal Jakub Vítek.

Hasičský ples

V pátek 15. ledna se v prostorách kulturního domu konal již tradiční hasičský ples. K poslechu a tanci hrála skupina Melodie Rock, byla připravena i bohatá tombola.

Bruslení

V sobotu 16. ledna se od 10.30 do 11.45 hodin se konalo v areálu zimního stadionu v Boskovicích bruslení. Příspěvek na dopravu činil 30,- Kč, děti do 6 let zdarma.

Divadlo voděradských ochotníků

V sobotu 23. ledna se od 17.00 hodin v kulturním domě uskutečnilo další ze série divadelních představení, se kterými do Rozseče jako každým rokem přijíždí Divadlo voděradských ochotníků – DIWOOCH. Tentokrát se jednalo o adaptaci divadelní pohádky Dlouhý, Široký a Bystrozraký.

Utkání hvězd

V neděli 24. ledna od 14.00 hodin proběhlo na Bábina aréně utkání hokejových hvězd. Byla sestavena tradiční týmová družstva Ženatí a Svobodní.

Alpy a Himálaje

V úterý 16. února od 18.00 hodin se v kulturním domě pod záštitou Klubu seniorů konala přednáška spojená s besedou na téma Alpy a Himálaje, kterou si připravili P. Michal Poledna a Petr Kotouček.

Dětský karneval

V sobotu 20. února se od 15.00 hodin uskutečnila další tradiční rozsečská aktivita – Dětský karneval. Vystoupila taneční skupina BAMI, o hudební produkci se postaral DJ Libor. Pro děti byly organizovány různé soutěže, byla připravena tombola a také občerstvení.

Sběr šatstva

Sbírka použitého ošacení organizovaná Diakonií Broumov proběhla v Rozseči nad Kunštátem ve středu 24. února od 8.00 do 12.00 hodin a v pátek 26. února od 14.00 do 16.00 hodin v prostorách za kulturním domem.

Bruslení

V sobotu 5. března se od 10.30 do 11.45 hodin konalo v areálu zimního stadionu v Boskovicích další v pořadí již druhé veřejné bruslení za stejných podmínek jako v lednu.

Kapitoly z regionální historie

Rozseč nad Kunštátem v roce 1934

Na jaře začali se stavbou obytných domů pan Josef Vrbas, výminkář na Příhoně, který měl až dosud kovářskou dílnu u pana Kokty a pan Arnošt Martínek.

3. června se konalo okrskové cvičení Sboru dobrovolných hasičů v Rozseči. Pro špatné počasí konala se jen cvičení prostrná v lidovém domě.

1. srpna asi o půl druhé hodině přišla bouře s krupobitím a hnala se od západu směr Hornicí, Klínek, Kanví, Petrovska. Na polích byly zčásti poničeny žita a všechny ovsy. Majitelé pozemků, jejichž pole leží tím směrem, byli postiženi citelně. Zvláště zemědělci, co mají pole na Petrovsku, měli obilí potlučeno od kroup tak, že vozili domů matenici. Podávaly se žádosti na sucho a krupobití.

V červnu byl zřízen obilní monopol v republice pro výkup obilí. Za tímto účelem byla zřízena obilní společnost, jejímž předsedou je Feierabend. Tato společnost se stará o výkup obilí, o jeho dovoz a vývoz. Zavedla pevné ceny na obilí a má své subkomisionáře – družstva, která smí jedině pomocí svých komisionářů vykupovat obilí u zemědělců.

Tímto činem vlády bylo značně zemědělcům pomoheno, když ví, zač své obilí prodávají. Ceny jsou stanoveny podle hektolitrové váhy a podle jakosti obilí. Ceny, zač zemědělci prodávají: pšenice 150-158 Kč, žito 115-118 Kč, ječmen 118-120 Kč, oves 98-107 Kč.

Ale co je to všechno platné, když polní sklizeň následkem sucha byla dobrou třetinu i o více menší. Luštěniny nejsou žádné.

Žádalo se na podzimní osev o nouzové osivo a zemědělská rada prostřednictvím okresního úřadu podle možností vyhověla žadatelům.

Lidové zvyky a obyčeje

Pověry provázající narození dítěte

Narození dítěte provázela více než jiné okamžiky v lidském životě spousta pověr a magických praktik. Týkaly se těhotenství, vlastního porodu i prvních dnů a týdnů života dítěte.

Kde se vzaly?

Vycházely ze strachu a z neznalosti, z nedostatku možností, jak zabránit nemocem a neštěstí. Vždyť úmrtnost miminek i malých dětí byla v minulosti hodně vysoká. Ještě v době renesance, pro niž máme hodnověrné doklady, přežívaly v průměru jen dvě z pěti narozených dětí. Zároveň vycházely z víry, že začátek je nejdůležitější pro celý další život, a proto mohou i drobnosti, které se stanou po narození, ovlivnit povahu dítěte, jeho zdraví a další osud.

Pověry, které se podařilo zachytit a zdokumentovat, pocházejí většinou z 18. a 19. století. Je však jisté, že jsou často hodně staré, některé vycházejí z dávné pohanské víry v magii. Mnohým lidem věřili ještě v moderním 20. století a ruku na srdce, asi by se jich našlo hodně i dnes.

Kluk nebo holka

Naši předkové mívali dětí víc než dost, s tím problémy nebyly. A tak se většina pověr v době kolem svatby a těsně po ní spíš točila kolem pohlaví budoucího dítěte a jeho zdraví. Dnes je většině rodičů úplně jedno, zda budou mít chlapce nebo děvče, ale v minulých staletích se hodně maminek modlilo za to, aby prvorozený byl syn, který byl vítanější, a tak mohl v budoucnu převzít rodinné dědictví. I když to bylo velmi nespravedlivé, někdy se rodina dívala s nelibostí na ženu, která rodila samá děvčata.

Příznaky

Chuť na sladké, pálení žáhy, skvrny v obličejí, špičaté břicho nebo první pohyb dítěte v levém boku – to všechno ukazovalo na děvče. Měl-li se narodit chlapec, měla pak matka spíše zálusk na kyselé, první pohyby cítila na pravém boku (nutno podotknout, že někde platil tenhle ukazatel zcela obráceně), v těhotenství jí to prý více slušelo, případně jí pobolívaly zuby. A takových neomylných znaků platilo v každém kraji a v každé zemi mnohem víc.

Zdraví

Podobné to bylo i s pověrami, které měly dítěti zajistit zdraví, případně dobrou povahu. Některé nám dnes připadají naprosto nemyslitelné, jiné vyplynuly ze zkušeností babiček a prababiček. Každá budoucí matka chtěla, aby její dítě bylo nejen zdravé, ale také nejhezčí a nejmilejší, proto se pověrami raději řídila. Co kdyby na nich přece jenom něco bylo?

A tak v těhotenství často myla podlahu a sekala kosou, aby měla lehký porod, málo pila, aby dítě nemělo velkou hlavu, snažila se nebýt zlostná, aby se ani její dítě pak nevztevalo, nepila alkohol.

Leknutí

Velmi rozšířená byla obava z leknutí. Věřilo se, že dítě by pak mohlo mít tzv. oheň (kosmeticky nepříjemná červená skvrna ze zmnožených cévek). Ze stejného důvodu se těhotná žena nesměla dívat do ohně. A když nebylo vyhnutí, neměla si v tu chvíli sáhnout na kůži, zejména na obličej. Nedoporučovalo se ani příliš zvedat ruce, to znamená například trhat ovoce, mýt okna apod.

Červená barva chránila nejen před uhranutím, ale působila i na veselou povahu dítěte. Těhotné ženy se proto snažily mít na sobě vždycky něco červeného. Dobré vlastnosti měl dítěti zajistit rozšířený zvyk položit novorozeně v pleně po porodu pod stůl (bude chytré, nebude pyšné apod.). Pokud se však narodilo třináctého v pátek, mělo stejně v životě smůlu.

Mnoho nebezpečí

Mnoho pověr se týkalo smrti dítěte. Většinou jim dnes příliš nerozumíme. Vycházely z faktu, že smrt novorozenců byla velmi častá a její příčiny si lidé neuměli dlouhou dobu vysvětlit.

S tím například souvisel velký strach před uhranutím. Stačilo se na dítě třeba ošklivě podívat a do roka zemřelo. Věřilo se, že každý člověk může bezděky uhranout, proto bývalo zvykem, že všichni přicházející hosté dítě ihned pokřižovali, aby se tomuto nebezpečí vyhnuli.

Stejně platila rozšířená pověra, že květen je nešťastný měsíc a májové děti pak více umírají než ostatní. Narodí-li se dítě se zoubkem, do roka zemře (jinde ale zase platilo, že bude moudré). Pokud první vyrostle dítěti horní zoubek, říkalo se, že si kope hrob.

Nejrozšířenější pověra

Výbavička pro dítě a hlavně kočárek se nesmí pořizovat před porodem, jinak prý hrozí neštěstí. Když už kočárek máme získaný, nesmí se s ním v žádném případě houpat (dříve platila tatáž pověra pro kolébku).

Lidé obecně nechtěli předjímat budoucnost. Obávali se, že by ji mohli zakřiknout a přivolat tím nějaké neštěstí. Snad proto má tahle pověra tak tuhý život, i když v ní nenajdeme žádnou logiku. Ale tradice mívá pevné kořeny a stále platí ono známé: co kdyby

Společenská kronika

Narozené děti

Jana Koudelková

Blahopřejeme jubilantům

Jindřich Kotouček

Emílie Vlasáková

Milada Musilová

Bohuslav Šikula

Z našich řad odešli

Josef Marek

Ivanka Krahulcová

Zápis dětí do 1. ročníku ZŠ

Ve středu 3. února se od 13.30 hodin konal zápis dětí do 1. ročníku základní školy.

K zápisu se dostavilo celkem 13 dětí:

Mirka Bervidová

Lucie Bočková

Elena Malovcová

Adéla Neubauerová

Lucie Sýsová

Jakub Gracias

Daniel Hrubý

Kryštof Huňka

Kevin Kytner

Eduard Procházka

Marcel Prudký

Šimon Prudký

Tomáš Sadílek

Vydavatel:

Obecní úřad Rozseč na d Kunštátem (uzávěrka příspěvků 15. 3. 2016)

Redakční rada:

PhDr. Josef Pros (předseda), Mgr. Věra Prosová (místopředseda), Josef Háb ml.,
Miroslav Šikula, Jaroslava Marková, Jana Chloupková